

REGIJSKI CENTRI MOBILNOSTI (RCM)

Vsebinska izhodišča za sofinanciranje vzpostavitve in delovanja RCM v okviru Dogovora za razvoj regij

Cilj politike 3 – Bolj povezana Evropa

Prednostna naloga 5: Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezljivost

Specifični cilj: RSO3.2 Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo (Kohezijski sklad)

Ukrep: Neinfrastrukturni ukrepi trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni

1. Predmet sofinanciranja

V okviru neinfrastrukturnih ukrepov trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni je predvidena vzpostavitev in delovanje regijskih centrov mobilnosti (v nadaljnjem besedilu: RCM) za promocijo in razvoj trajnostne mobilnosti v regijah. Pilotni projekt vzpostavitve in delovanja RCM v šestih razvojnih regijah, ki je trenutno še v teku, že izkazuje pozitivne učinke na upravljanje regionalne trajnostne mobilnosti. Na podlagi teh izkušenj je v okviru dogovora načrtovano sofinanciranje delovanja RCM kot demonstracijskih projektov slovenskih razvojnih regij. Podprti demonstracijski projekti bodo preverili uporabnost in smiselnost kontinuiranega delovanja in systemskega financiranja RCM v Republiki Sloveniji.

2. Ključne naloge RCM:

- a) podpora pri celostnem prometnem načrtovanju na regionalni ravni;
- b) podpora nacionalni koordinaciji Evropskega tedna mobilnosti (v nadaljnjem besedilu: ETM);
- c) podpora nacionalnemu kolesarskemu koordinatorju;
- d) podpora nacionalni družbi za upravljanje javnega potniškega prometa;
- e) komunikacija s ključnimi deležniki o trajnostni mobilnosti: občani (zbiranje pobud, predlogov, informiranje, ozaveščanje javnosti) in občinami (informiranje, svetovanje, usposabljanja in izobraževanja, podpora pri izvajanju regionalnih projektov, zbiranje pobud, predlogov);
- f) podpora občinam in ministrstvu, pristojnem za prometno politiko (tj. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo; v nadaljnjem besedilu: MOPE), z izvajanjem aktivnosti na področju trajnostne mobilnosti:
 - o uvajanje celostnega prometnega načrtovanja na ravni regij,

- usklajevanje in načrtovanje integriranih prometnih sistemov in prostorskega razvoja,
- promocija trajnostne mobilnosti na ravni regij.

Podrobnejša opredelitev nalog po področjih:

A) Podpora pri celostnem prometnem načrtovanju na regionalni ravni:

- podpora občinam pri izdelavi regijskih celostnih prometnih strategij (v nadaljnjem besedilu: RCPS) - v vlogi nosilnega koordinatorja,
- komunikacija z MOPE v okviru priprave RCPS,
- spremljanje izvajanja RCPS z enotnimi kazalniki,
- komuniciranje izvajanja RCPS s splošno javnostjo,
- podpora in usklajevanje občinam in državi pri izvajanju ukrepov RCPS.

B) Podpora nacionalni koordinaciji ETM:

- sodelovanje z občinami pri pripravi občinskih ETM programov (skupno, individualno),
- podpora občinam za izboljšavo ukrepov v okviru ETM programov (izbira in izvedba bolj ambicioznih ukrepov),
- sodelovanje na občinskih, regijskih in nacionalnih dogodkih (v povezavi z ukrepi spodbujanja kolesarjenja in javnega prevoza, na nacionalni konferenci o celostnem prometnem načrtovanju ter zaključnem ETM dogodku za občine),
- izvedba regionalnih kampanj o trajnostni mobilnosti v času ETM kot horizontalen ukrep (osredotočene na regijsko specifične teme, lahko poenotena kampanja med več regijami),
- zagotavljanje medijskih objav v času ETM za ciljno skupino uporabnikov (medijske objave se razširijo na celoten mesec september),
- izvedba regijskih ETM dogodkov,
- udeležba na izbranih ETM dogodkih na lokalni ravni,
- koordinacija z MOPE pri določanju nacionalne teme ETM in letnih poudarkov glede na potrebe in probleme,
- podpora izvedbi mobilnostnih akcij (angl. »mobility actions«) na regionalni ravni.

C) Podpora nacionalnemu kolesarskemu koordinatorju

- koordinacija in načrtovanje državnega kolesarskega omrežja med občinami in Direkcijo RS za infrastrukturo,
- zbiranje in posredovanje podatkov o državnem kolesarskem omrežju v dogovorjeni obliki,
- koordinacija in načrtovanje lokalnih kolesarskih omrežij in vključitev v bazo kolesarskih podatkov na ravni države,
- zbiranje potreb in predlogov občanov, priprava regijskih analiz in usklajevanje z lokalno in nacionalno ravno,
- preverjanje kakovosti obstoječe kolesarske infrastrukture po mednarodnih standardih (dogovorjeno med RCM in MOPE),
- promocija kolesarjenja za dnevno mobilnost na ravni regij.

D) Podpora Družbi za upravljanje javnega potniškega prometa (DUJPP)

- zbiranje informacij o (ne)ustreznosti izvajanja mestnega/medkrajevnega JPP ter posredovanje informacij DUJPP v dogovorjeni obliki,
- zbiranje informacij o (ne)urejenosti avtobusnih/železniških postaj in postajališč ter posredovanje informacij DUJPP v dogovorjeni obliki,

- ocenjevanje dostopnosti obstoječih postaj in postajališč mestnega/medkrajevnega JPP za trajnostne prometne načine ter možnosti dostopov do potniških vozlišč v potniškem prometu,
- zbiranje potreb in predlogov potnikov glede voznih redov mestnega/medkrajevnega javnega potniškega prometa (v nadaljnjem besedilu: JPP) in posredovanje informacij DUJPP v dogovorjeni obliki,
- izvajanje regijskih dialogov o javnem prevozu med ključnimi deležniki v regiji in DUJPP,
- podpora pri razvoju »mobilnosti kot storitve« (angl. »Mobility-as-a-Service«, t.i. MaaS),
- promocija javnega prevoza na lokalni ravni, informacije o voznih redih in nakupu vozovnic, promocija večmodalne mobilnosti potnikov na ravni občin in regije,
- podpora občinam pri organizaciji prevoza na zahtevo (multiplikatorji oz. angl. »train-the-trainers« programi).

E) Podpora občinam in MOPE:

- uvajanje celostnega prometnega načrtovanja na ravni regij,
- usklajevanje in načrtovanje integriranih prometnih sistemov in prostorskega razvoja,
- promocija trajnostne mobilnosti na ravni regij.

3. Zahteve glede delovanja RCM:

V okviru projekta mora biti načrtovano delovanje RCM najmanj do 31. decembra 2027.

Za vsak RCM je treba v sodelovanju z MOPE do 15. novembra v tekočem letu pripraviti letni delovni načrt s finančnim načrtom za naslednje koledarsko leto. MOPE potrdi letni delovni načrt v roku enega meseca. Za vsak RCM se vsako tekoče leto do 15. februarja odda poročilo o izvedbi letnega delovnega načrta za preteklo leto. Potrjeno letno poročilo s strani MOPE je pogoj za nadaljevanje sofinanciranja delovanja RCM v tekočem letu.

V kolikor se RCM vzpostavi in prične delovati že v letu 2024, se kot obvezna priloga k vlogi za neposredno potrditev v dogovor uvrščenega projekta pripravi in predloži letni delovni načrt s finančnim načrtom za leto 2024, sicer se pripravi in predloži letni delovni načrt s finančnim načrtom za leto 2025. MOPE letni delovni načrt pregleda in po potrebi pozove vlagatelja k dopolnitvi oziroma uskladitvi načrta. Potrjen letni delovni načrt za leto 2024 oziroma 2025 je pogoj za oddajo vloge PT MOPE na organ upravljanja za pridobitev odločitve o podpori. V primeru, da se RCM vzpostavi in prične delovati v zadnji četrtini leta 2024, se letni delovni načrt za delo v teh mesecih priključi letnemu delovnemu načrtu za leto 2025.

Vsak RCM sodeluje pri pripravi in izvedbi letnega srečanja predstavnikov RCM in državne uprave z izmenjavo izkušenj in informacij o izvajanju nalog ter podajo predlogov za nadaljnje delo.

Vsak RCM sodeluje pri pripravi in izvedbi obdobjih sestankov med MOPE in posameznimi RCM, ki se izvedejo najmanj štirikrat na leto oz. večkrat, če je potrebno. Vsaj en sestanek se izvede s fizično prisotnostjo vseh udeležencev posameznega RCM.

Kazalniki za spremljanje izvajanja letnega delovnega načrta posameznega RCM so:

- izdelano poročilo o spremljanju kazalnikov RCPS,
- izvedba vsaj enega regijskega dogodka v času ETM,

- izvedba vsaj ene promocijske aktivnosti na temo kolesarjenja in
- izvedba vsaj ene promocijske aktivnosti o javnem prevozu.

V primeru, da se na ravni razvojne regije, v kateri deluje RCM, ne bo izdelal RCPS, naloge v zvezi s pripravo in spremljanjem kazalnikov RCPS niso relevantne in se z letnim delovnim načrtom določi druge ustrezne naloge RCM.

4. Zahteve glede števila in referenc kadrovskih virov za delo v RCM:

Minimalno število delovnih mest za delo v RCM:

Vsak RCM mora zagotavljati minimalne kadrovske kapacitete, in sicer na delovnih mestih s polnim delovnim časom ali delovnih mestih s popolnitvijo (delne zaposlitve).

Najmanjše število delovnih mest v posameznem RCM je izraženo z ekvivalentom polnega delovnega časa (EPDČ; angl. »full-time equivalent« - FTE) in določeno glede na število prebivalcev razvojne regije:

- regije z nad 500.000: najmanj 3 EPDČ,
- regije z nad 200.000 prebivalcev: najmanj 2 EPDČ,
- regije z nad 100.000 prebivalcev: najmanj 1,5 EPDČ,
- regije z do vključno 100.000 prebivalci: najmanj 1 EPDČ.

Obseg dela je lahko razdeljen med več zaposlenih/delovnih mest pri nosilcu RCM glede na organiziranost dela in reference teh oseb.

V okviru projekta RCM so predmet sofinanciranja stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom minimalnega števila delovnih mest, ki je za delovanje RCM določeno z EPDČ glede na število prebivalcev regije. Upravičeni so stroški osebja, zaposlenega pri upravičencu, pri čemer se upravičeni stroški do sofinanciranja priznajo in obračunajo na podlagi številčno opredeljenih dejansko opravljenih ur dela zaposlenega na operaciji upravičenca, pomnoženih s standardnim stroškom na enoto (tj. bruto urna postavka zaposlenega na operaciji upravičenca). Ostali stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom so stroški, ki jih upravičenec krije z lastnimi sredstvi.

Dopustno je tudi deljenje posameznih delovnih mest med dvema sosednjima RCM oz. zaposlitve s popolnitvijo, kadar je to z vidika zagotavljanja ustreznih referenc kadra smiselno in organizacija dela to dopušča. Oseba, ki je/bo v okviru RCM zaposlena kot kader, ki zagotavlja minimalni nabor ustreznih referenc, mora biti pri nosilnem RCM zaposlena za najmanj 40 % delovnega časa.

Minimalni nabor referenc kadrovskih virov za delo v RCM:

Kadrovske viri, ki bodo opravljali delo v RCM, morajo imeti najkasneje ob podpisu pogodbe o sofinanciranju operacije izvedene zaposlitve najmanj za čas trajanja projekta pri nosilcu RCM.

Reference kadra, ki morajo biti na ravni posameznega RCM izkazane, so naslednje:

- izkušnje pri pripravi celostne prometne strategije (CPS) občine ali regije: potrjeno sodelovanje pri pripravi vsaj ene CPS;
- pri izvedbi aktivnosti v okviru Evropskega tedna mobilnosti (ETM): potrjeno sodelovanje pri izvedbi aktivnosti v okviru vsaj enega ETM;
- izkušnje s področja projektov spodbujanja kolesarjenja kot prometnega načina ali izvedbe

investicijskega projekta gradnje oz. vzdrževanja kolesarske infrastrukture: potrjeno sodelovanje pri vsaj enem projektu s področja kolesarjenja;

- o izkušnje s področja projektov spodbujanja JPP ali izvedbe projekta investicijske narave na področju JPP: potrjeno sodelovanje pri vsaj enem projektu s področja JPP.

V kolikor ena oseba/zaposlitev ne pokrije vseh zahtevanih referenc, je možno z več zaposlitvami pokriti vse zahtevane reference.

5. Kazalnik rezultata

Vsak projekt vzpostavitve RCM mora doseči naslednji kazalnik rezultata:

Kazalnik rezultata	Merska enota	Izhodiščna vrednost (2024)	Ciljna vrednost (2028)
<i>Število vzpostavljenih regijskih centrov mobilnosti</i>	<i>število</i>	<i>0</i>	<i>1</i>

6. Upravičenci

Upravičenci so regionalne razvojne agencije v RS.

7. Posebni pogoji za uvrščanje projektnih predlogov v dogovor

Poleg navedenih vsebinskih in kadrovskih zahtev mora projektni predlog za izdajo soglasja za uvrstitev projekta v dogovor izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

- Delovanje RCM mora biti predvideno do najmanj 31. decembra 2027.
- V posamezni razvojni regiji se lahko vzpostavi največ 1 RCM. Posamezen RCM lahko pokriva tudi več teritorialno povezanih razvojnih regij oz. del občin v drugih razvojnih regijah ob pogoju, da se zagotovi pokritost vseh občin, ki želijo koristiti podporne storitve RCM.
- Za delovanje RCM so načrtovane minimalne kadrovske kapacitete, kot so določene za razvojno regijo (oz. za več razvojnih regij, v kolikor relevantno).
- Projektni predlog mora načrtovati najmanj 10 % in največ 20 % priznanih upravičenih stroškov projekta za stroške informiranja in komuniciranja za promocijo trajnostne mobilnosti na območju, katerega teritorialno pokriva vzpostavljen RCM.

8. Upravičeni in neupravičeni stroški

V okviru upravičenega namena so **upravičeni stroški** lahko naslednji:

- o stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom (za minimalni obseg zaposlenih, potrebnih za delovanje RCM, kot je določen v povabilu);
- o posredni stroški (npr. material, elektrika, računovodstvo, poštna storitve...);
- o stroški informiranja in komuniciranja (za potrebe obveščanja in komuniciranja z javnostmi v zvezi s projektom);
- o davek na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV).

Neupravičeni stroški so naslednji:

- nakup nepremičnin;
- gradnja;
- oprema in druga opredmetena osnovna sredstva;
- investicije v neopredmetena sredstva;
- stroški uporabe osnovnih sredstev;
- davek na promet z nepremičninami;
- stroški vzdrževanja;
- stroški posredovanja, tj. nepremičninskega agenta, stroški notarja in odvetnika, drugi stroški pravnih storitev;
- stroški financiranja in drugih finančnih storitev;
- upravni stroški;
- drugi stroški, ki so neupravičeni v skladu z navodili OU o upravičenih stroških.

Dvojno uveljavljanje stroškov in izdatkov, ki so že bili povrnjeni iz katerega koli drugega vira, ni dovoljeno. V tem primeru bo zahtevano vračilo že izplačanega zneska sofinanciranja.

9. Oblike financiranja in omejitve priznanih upravičenih stroškov

- Za obračun **stroškov plač in povračil stroškov v zvezi z delom** se uporablja standardna lestvica stroška na enoto, ki je za potrebe izvajanja projektov RCM določena z metodologijo za izračun standardnega stroška na enoto (v nadaljnjem besedilu: SSE) s strani posredniškega telesa in znaša **26,45 EUR/dejansko opravljeno delovno uro**. SSE predstavlja bruto urno postavko, ki se upošteva kot najvišji priznan upravičen strošek za število dejansko opravljenih delovnih ur zaposlenih, o katerih bo v okviru izvajanja projekta vzpostavitve in delovanja RCM poročal upravičenec. Upravičenec bo moral kot dokazilo o dejansko opravljenih delovnih urah ob oddaji zahtevkov za izplačilo predložiti dokazila v skladu z Navodili organa upravljanja o upravičenih stroških¹.
- Za obračun **posrednih stroškov** se uporablja pavšalna stopnja, ki lahko znaša do največ 15 % upravičenih neposrednih stroškov osebja, o katerih upravičenec vsakokrat poroča.
- **Stroški informiranja in komuniciranja** za potrebe informiranja o projektu in promocijo trajnostne mobilnosti se obračunajo na podlagi dejansko nastalih izdatkov in morajo znašati med najmanj 10 % in največ 20 % priznanih upravičenih stroškov projekta.
- Do sofinanciranja je upravičen **DDV**, ki nastane pri aktivnostih projekta, ki se oddajo v zunanje izvajanje in se sofinancirajo na podlagi dejansko nastalih izdatkov, tj. stroški informiranja in komuniciranja.

10. Višina sofinanciranja

Znotraj omejitev priznanih upravičenih stroškov po posameznih vrstah stroškov projekta se lahko iz sredstev kohezijske politike sofinancira **do 100 % priznanih upravičenih stroškov**.

¹ Navodila organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021-2027, dostopna na: https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/10/NUS_2021-2027_verzija_1-1.pdf

Podpora s sredstvi evropske kohezijske politike se dodeljuje kot nepovratna sredstva Kohezijskega sklada, in sicer v naslednjih deležih:

- 85 % predstavljajo sredstva podpore EU (Kohezijski sklad),
- 15 % predstavlja nacionalni javni prispevek iz proračuna RS (Kohezijski sklad).

Neupravičene stroške in del upravičenih stroškov, ki presegajo omejitve priznanih upravičenih stroškov, krije upravičenec sam.

Obdobje porabe sredstev je v letih 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028.

Oblika podpore, ki bo upravičencem dodeljena na podlagi predmetnega povabila, nima elementov dodeljevanja državnih pomoči.

11. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov

Upravičenec je do izplačila sredstev sofinanciranja upravičen, če so upravičeni stroški oz. izdatki nastali v obdobju upravičenosti stroškov in izdatkov.

Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov je od 1. 4. 2024 do 31. 3. 2028.

Če se je projekt začel izvajati pred predložitvijo osnutka dogovora s pripadajočo dokumentacijo, bo MOPE najkasneje pred potrditvijo zahtevka za izplačilo preverilo, ali je pri tem upoštevana veljavna zakonodaja.

12. Zagotavljanje skladnosti s horizontalnimi načeli iz 9. člena Uredbe 2021/1060/EU

Upravičenec mora zagotoviti, da so tekom načrtovanja in izvedbe vseh aktivnosti v okviru delovanja RCM, kjer je to relevantno, smiselno upoštevana horizontalna načela iz 9. člena Uredbe 2021/1060/EU. V okviru projekta je treba zagotoviti izvajanje aktivnosti, ki smiselno izkazujejo skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« (angl. Do No Significant Harm – DNSH), tj. z merili iz člena 17 Uredbe (EU) 2020/852. V primeru vzpostavitve in delovanja RCM gre za neinfrastrukturni ukrep v okviru specifičnega cilja RSO3.2, za katere se pričakuje, da že po svoji naravi nima bistvenega vpliva na kateregakoli izmed šestih okoljskih ciljev.

Dokazilo o skladnosti operacije z »načelom, da se ne škoduje bistveno« bo moral upravičenec predložiti ob oddaji zahtevka za izplačilo sredstev, in sicer z izpolnjenim samoocenitvenim vprašalnikom in morebitnimi prilogami, ki dokazujejo izpolnjevanje tehničnih meril DNSH² ter upoštevanje omilitvenih ukrepov in priporočil³.

² Priloga: DNSH – Tehnična merila za izbor projektov za izpolnjevanje načela, da se ne škoduje bistveno, dostopno na: <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/03/Priloga-Programa-DNSH-Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf>

³ Priloga: Omilitveni ukrepi in priporočila, dostopno na: <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/03/PrilogaPrograma-Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf>

13. Zahteve glede komuniciranja in prepoznavnosti

Upravičenec, ki bo za izvedbo projekta prejel podporo iz Kohezijskega sklada, se obveže izvajati dejavnosti prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja v skladu s 47. in 50. členom ter Prilogo IX Uredbe 2021/1060/EU in II. poglavjem Izvedbene uredbe 821/2014/EU ter Navodili organa upravljanja na področju zagotavljanja prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027⁴.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

⁴ Navodila organa upravljanja na področju zagotavljanja prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027, dostopna na:
https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/03/Navodila_za_komuniciranje_EKP_2021-27_Podpisano.pdf